

MUTTINA TENE

ಮಲ್ಲಿನ ತೈನೆ

(ಸಂಹಿತೆಧನಾ ಲೋಖನಗಳ ಗುಜ್ಜ)

- ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ಎನ್. ನರಗುಂದ

Dr Prakash N Naragund

Muttina Tene - A Collection of Articles compiled by Dr Prakash N.
Naragund, Asstt. Professor, Deptt. of Kannada, M.G.V.C. Deemed
College, Muddebihal, Dist: Alasa pur, Tel: 0886212835

Published by : AVIBHA PUBLICATIONS

MUTTINA TENNE

ಮತ್ತಿನ ತನೆ

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ್ ಎನ್. ನರಗುಂಡ

Editor:Dr Prakash N Naragund

PRINCIPAL,

M.G.V.C. Arts, Commerce & Science College Internal Quality Assurance Ce
MUDDEBIHAL-586212. Dist: Vijayapur. M.G.V.C. Arts, Commerce & Science Coll
MUDDEBIHAL-586212. Dist: Vijayapu

Co-ordinator,

Muttin Tene - A Collection of Articles compiled by Dr. Prakash N. Naragund, Asst. Professor, Dept. of Kannada, M. G. V. C. Degree College, Muddebihal, Dist : Vijayapur. Tel : 9986767832

Published By : VAIBHAV PUBLICATIONS

Near Vatsalya Hospital

Vidyanagar, Masari,

GADAG-582101

Size : 1/8 Demy

Pages : 256 (xii+244)

Paper Used : 70 GSM N. S. Maplitho

© : Author

First Edition : 2021

Copies : 500

Price Rs : Rs. 250/-

ISBN NO : 978-81-947130-3-6

ಮುತ್ತಿನ ತೆನೆ

ಸಂಪಾದಕರು : ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ಎನ್. ನರಗುಂದ

ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು,
ಎಮ್.ಬಿ.ವಿ.ಸಿ. ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು, ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ
ಜಿ: ವಿಜಯಪುರ ಪೋನ : 9986767832

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ವೈಭವ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫರ್ಮ್, ಗದಗ
ಎಂಟಲ್ಕು ಅಸ್ತ್ರೆ ಹತ್ತಿರ,
ವಿದ್ಯಾನಗರ, ಮಂಸಾರಿ,
ಗದಗ-582101

ಹಣ್ಣುಗಳು : ಲೇಖಕರು

ಪುಟಗಳು : 256 (xii+244)

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : 2021

ಪ್ರತಿಗಳು : 500

ಬೆಲೆ : ರೂ.250/-

ಕಾಗದ : 70 ಜಾರ್ಗೋಂ ಎನ್. ಎಸ್. ಮ್ಯಾಪಲಿಫೋ
ಎ. ಎಸ್. ಬಿ. ಎನ್. ನಂ : 978-81-947130-3-6

ಮುದ್ರಣ : ಜಿ. ಟಿ. ಶ್ರೀಂತ್ರ್ಯಾ, ಗದಗ. 9886708168

Co-ordinator

PRINCIPAL

M.G.V.C. Arts, Commerce & Science College
MUDDEBIHAL-586215. Dist: Vijayapur. J.G.V.C. Arts, Commerce & Science College
MUDDEBIHAL-586215. Dist: Vijayapur. I.I.T.E. College of Engineering & Science College
MUDDEBIHAL-586215. Dist: Vijayapur. I.I.T.E. College of Engineering & Science College

ಪರಿವಿಡಿ

ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿ ಜನಪದ ವಾದ್ಯಗಳು

- ಡಾ. ಎಸ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ

“ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ದೇವಾಲಯಗಳು”

5

- ಡಾ. ರಾಮು ಹಣಸ್ಪತಿ ಸಜ್ಜನ

15

ದಾರ್ಶನಿಕ ವಿಶ್ವಗುರು ಬಸವನ್ನಿ

- ಮೈ. ಎಂ. ಎ. ಬಿರಾದಾರ

18

ಭಾವಾಂತರ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ

- ಡಾ. ಎಂ.ನಂಜಂಡಸ್ವಾಮಿ

24

ಮಮದಾಮರ ಗ್ರಾಮ ಚರಿತ್ರೆ

- ಡಾ. ನಾಗರಾಜ ಡಿ. ಮುರಗೋಡ

31

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು: ಹಾಗೆಂದರೇನು?

- ಡಾ. ಸುರೇಶ ವನಗಂಡಿ

31

A STUDY ON FOLK GAMES OF BAGALKOT DISTRICT

43

- H.G. PATIL

GREEN BEE-EATER

- Sri. S.V.Gurumath

48

ಅಲ್ಲುಟ್ಟು ಬನ್ನೋಸ್ಪೇನ್ : ವಶೇಷ ಸಾಬೇಢ್ ತಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ

53

- ಮೈಲಿಎಸ್. ಎಮ್. ನಿಂಬಲಗೂಡಿ

ವಿಜಾಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಳವತ್ತಿ

- ಮೈ. ಶ.ಎಸ್. ಕಟಗೇರಿ

56

‘ಖುಡಕಟ್ಟು ಧರ್ಮ’ದ ಅನ್ವಯ

- ಡಾ. ಅನಂದಪ್ಪ ಬಿ. ಎಚ್(ಜೋಗಿ)

59

ಕಂಡಗಲ್ಲ ಹನಮಂತರಾಯರ ‘ರಕ್ತರಾತ್ರಿ’- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

- ಶ್ರೀ ಕಂದತ್ತೇವಿರ ಹೆಡೆ

70

ಹೈದರ ಅಲಿ ಹಾಗೂ ಟೀಮ ಕಾಲದ ಉದ್ದ್ಯ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಾಯನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ

82

- ಡಾ. ಸುಮಂಗಲಾ. ಅಂಗಡಿ

Globalization and its Impact on Higher Education

92

- Dr.Sunita B Jadhav

“ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಕಾಯಕ ತತ್ವ”

100

- ಶ್ರೀ ಮಹಾವೇಷ್ಟ ಹೊಷ್ಟ್

NSS: Source of Knowledge to the Students

106

- Prof. S.R.Hatti

- Prof R.P.Jadhav

- Prof.M.I.Biradar

ಲೇಖಿಯಮ್ -Li

- ಎ.ಎಸ್.ಬಾಗವಾನ

111

ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಒಳನ್ನೊಳೆ

- ಮೈ. ಎ.ಬಿ.ಪುಲಕೋಣ

115

Economic Slowdown in Indian:- Dr. B. A. Guli

121

ಶ್ರೇಕ್ಷಣ ಪಾರಿಜಾತ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರು

128

- ಡಾ.ರಾಜು ಕಂಬಾರ

Darshanika Vishwaguru Basavanna

Prof. M A Biradar,
H.O.D,Dept. of English,
MGVC College,Muddebihal

ದಾರ್ಶನಿಕ ವಿಶ್ವಗುರು ಬಸವಣ್ಣ

ಪೆ.ಎಂ.ಎ. ಬಿರಾದಾರ

ಮುಖ್ಯಸ್ಥ, ಅಂಗ್ರೇ ವಿಭಾಗ

ಎಂಜ್ಞಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು, ಮುದ್ದೆಬಿಹಳಿ

ಧಾರ್ಮಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ವಚನಗಳು ರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೌಡ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಮಾನವನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿದವರು ಅಣ್ಣ ಬಸವಣ್ಣ. ವಚನ ಸಹಿತ್ಯವನ್ನು ವಿಜ್ಞಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿ ಗುರು, ಲಿಂಗ, ಜಂಗಮ, ಪ್ರಸಾದ, ಕಾಯಿಕಗಳ ಮಹತ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದವರು. ಬಸವಣ್ಣನವರ ತಂದೆ, ತಾಯಿಗಳು ಮಾದರಸ-ಮಾದಲಾಂಬಿಕಯರು. ಮಾದರಸ ಬಾಗೇವಾಡಿ ಮರ ವರಾಧಿತ. ಬಸವಣ್ಣ ಮಹಾವೀರಂತೆ ರಾಜವಂಶದವರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಗೋರವಾನ್ವಿತ, ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಪಂತವಾಗಿತೆಂಬುದು ಸ್ವಷ್ಟ. ಬಸವಣ್ಣನವರು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ಬಸವನ ಬಾಗೇವಾಡಿ ಇಂಗಳೇಶ್ವರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದರು. ಇವರ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಎಂಟನೆಯ ಮಯ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತಾಪಿತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮನೆಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೂ ತೋರೆದು ಹೋದುದು ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯತ. ತಮ್ಮ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಮಯ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಾತ್ಯ ಪದವಿಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದು ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯತ. ತಮ್ಮ ಮೂವತ್ತಾರನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಪಿಭಾತಿಗಳ ಮಾಲಿಕೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದ, ಮೂರನೇಯ ಅಧ್ಯತ ಉಳ್ಳವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಪತಿತೋದಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣತೆತ್ತದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಅಧ್ಯತ ಇವರ ನೇತ್ಯತ್ತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಾಂತಿ. ಇವರು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಂದ ಧರ್ಮ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅತನಿಗೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಆದಂಬರವಲ್ಲ. ಯಜ್ಞ-ಯಾಗಾದಿ ಗಳಂಥ ವೈಭವಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಫನವಿಲ್ಲ. ದೇವಾಲಯಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಲ್ಲ. ಗುಡಿ-ಗುಂಡಾರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಯೇ ದೇವರರನ್ನು ಮಾಜಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಪ್ರಕಾರ ದೇಹವೇ ದೇಗುಲ ದೇವರುಗಳು ಹೋರಗಿಲ್ಲ, ಒಳಗೆ

ಇದ್ದವೇ. ಕಲ್ಲು-ಮಣಿನ ಶಿವಾಲಯವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ದೇಹವನ್ನು ದೇಗುಲವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಬಸವಣ್ಣನವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧರ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವದು ಅವಶ್ಯಾವಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮಂತರು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ದೇವಾಲಯಗಳು ಮರೊಹಿತ ಶಾಹಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಬಿಟ್ಟದ್ದವು. ಇಲ್ಲಿ ಪಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇತ್ತು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ದೇವಾಲಯದ ಬದಲಾಗಿ ಇಪ್ಪಳಿಂಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಧರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗ ಶುಭ್ರಾಯ ಮಹಿಳೆಯ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇ ಕಳಬೇಡ, ಕೊಲಬೇಡ ಹುಸಿಯ ನುಡಿಯಲುಬೇಡ, ಅನ್ಯರಿಗೆ ಅಸಹ್ಯಪಡಬೇಡ' ಎಂಬ ಪಂಚಶೀಲಗಳ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸಿದವರು. ಇವರು ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ, ತೆಗಳಿಕೆಗೆ ಕುಗ್ಗದೆ ಸಮಾಜಮುಖಿಯಾಗಿ ಹಲವಾರು ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು.

ಹೊಯ್ದಿರುವುದು 'ಹೊಯ್ದಿರೆನ್ನ ಹೊರಿದವರೆಂಬೆ ಯಂತ್ರಿತ ಕಾರಣದ್ವಾರಾ ಗ್ರಹಿತಾಗಿ ಬಂಧುವರೆನ್ನ ಬಂಧುಗಳಿಂಬೆ ತ್ವರಿತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಕುರಿತು ಮಾಡಿಕೂ ಯಂತ್ರಿತ ನಿಂದಿಸಿದವರೆನ್ನ ತಂಡ ತಾಯಿಗಳಿಂಬೆ ಕ್ಷಾತ್ರದ ಕ್ಷಾತ್ರ ಮಾಡಿಕೂ ಯಂತ್ರಿತ ರಾಜ್ಯಾಂಶದ ಅಳಗೊಂಡವರೆನ್ನ ಆಳ್ಳರೆಂಬೆ ಅಳಗೊಂಡ ಹಾಕಂತು ಹಂತ್ರಿತ, ಮಾರ್ಗಾಂತು ಹಂತ್ರಿತ ಕಿಂತಾಗಿನ ಜರೆದವರೆನ್ನ ಜನ್ಮ ಬಂಧುಗಳಿಂಬೆ ಕ್ಷಾತ್ರದ ಕ್ಷಾತ್ರ ಯಂತ್ರಿತ, ಹಂತ್ರಿತ ಯಂತ್ರ ಏಕ ಹೊಗಳಿರುವುದರೆನ್ನ ಹೋನ್ನ ಶೂಲದಲ್ಲಿಕ್ಕಿಡವರೆಂಬೆ ಹಂತ್ರಿತ ಕಾರಿತಿರುವ ರಾಯ ಶೂಲ ಯಂತ್ರ ಕೂಡಲಂಗಂಗಮದೇವಾ'

ಬಸವಣ್ಣನವರು ಸಮಾನತೆ, ಸಹೋದರತೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ಯತೆ ಹೊದಲಾದ ತತ್ತ್ವಗಳು ಎಲ್ಲರ ಸೂತ್ರಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವೇ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕನಸು ಕಾಣಲು ಕೂಡ ಬಾರದಪ್ಪ ವಿರೋಧವಿದ್ದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಎದೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ಅತ್ಯಪರ್ವಣ ಮಾಡಿದ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ.

ಜಾತಿ, ಕುಲಗಳ ಬೇರು ಕತ್ತಬೇಕೆಂದು ಭಲ ತೊಟ್ಟವರು. ಉತ್ತಮ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಬಸವಣ್ಣನವರಿಗೆ ಹುಟ್ಟದ ಕುಲದ ಹೆಮ್ಮೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. 'ಉತ್ತಮ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟದನೆಂಬ ಹೇರಿಯ ಹೇರಿಸದಿರಿಯ ಕಕ್ಷಯ್ಯ ನೋಕ್ಕುದನಿಕ್ಕು ನೋಡಯ್ಯ! ದಾಸಯ್ಯ ಶಿವದಾನವ ನರೆಯ ನೋಡಯ್ಯ!' ಮನ್ಮಂತ್ರಯ ಜನ್ಮಯ್ಯನೆನ್ನುವ ಮನ್ಮಂತ್ರ ಉನ್ನತ ಮಹಿಮೆ ಕೂಡಲಂಗಂಗಮದೇವಾ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಅಪ್ಪನು ನಮ್ಮ ಮಾದರ ಚೆನ್ನಯ್ಯ, ಬೋಪ್ಪನ ನಮ್ಮ ಡಾರಿಯಾದ ಲ್ಲಾರ್ಡು ಯಂತ್ರಿತ ಹೋಹರ ಕಕ್ಷಯ್ಯ ಚಕ್ಕಯ್ಯನೆನ್ನಯ್ಯ ಕಾಣರಯ್ಯ!

ನಗರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ.ಶೈ.ಪೂರ್ವ ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು ಐದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಯಹಾದಿಯರಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವಣ ಮಾಡುವ ಪರಂಪರೆ ಇದ್ದಿತು. ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲ ಹಿಬ್ರೂ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜೆನಾಗಿ ಅರಿತವರು ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರಿಗಾಗಿ ದುಭಾಷಿಗಳು ‘ಆಮೇರ್ಕೆ’ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ರೋಮನ್ನರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವಾದುದು. ಎಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ತವರಿನಂತಿದ್ದ ಗ್ರೀಕ್ ಶ್ರೀ.ಶೈ.ಪೂರ್ವದಲ್ಲೇ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಜಗದ್ದಿಯಾತವಾಗಿದ್ದಿತು. ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ರೋಮನ್‌ರಿಗೆ ಯುಧ್ಯ ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ, ರೋಮನ್‌ನ್ನು ವಿಜಯ ಸಾಧಿಸಿದರು. ಯುಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಯಗಳಿಸಿದ ರೋಮನ್‌ನ್ನರು ಗ್ರೀಕರ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾರು ಹೋದರು. ಅವರ ಉದಾತ್ಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹೀಗೆ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ರೋಮನ್ನರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮನ್ವಯದಿಂದ ಭಾಷಾಂತರ ಕುರಿತು ಪಾಠ್ಯಮಾತ್ರರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬೆಳಕು ಮಾಡಿತು.

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕನ ಪ್ಲೇಟೋ, ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್, ಸೌಪೋಕ್ಲಿಸ್ ಮತ್ತು ಯುರಿಪಿಡಿಸ್ ಮುಂತಾದವರ ಕೃತಿಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡವು. ಶ್ರೀ.ಶೈ.ಪೂರ್ವ 240 ರಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಈ ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರೇಗೊಂಡವನೆಂದರೆ ಗ್ರೀಕನ ಗುಲಾಮನಾಗಿದ್ದ ಲಿವಿಯಸ್ ಅಂಡ್ರೋನಿಕಸ್ (Liris Andronicus) ಎಂಬುವನು ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಅಂಶರಾಪಣೆ ಮಾಡಿದ ಕೇರ್ತಿ ಇವನಿಗೆ ಸಲ್ಲಿತ್ತದೆ. ಅವನು ‘ಟಿಡೆಸ್’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದನು. ಇವನ ಕೃತಿ ಮುಂದಿನವರಿಗೆ ಆದರ್ಥಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈತನಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆಯೇ ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿರಲು ಸಾಕು. ಅವನ ಕೃತಿ ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಉಳಿಯಿತು. ನಂತರ ಗ್ರೀಕನಿಂದ ಲ್ಯಾಟಿನ್‌ಗೆ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ತರುವಲ್ಲಿ ಹೊರಸ್, ನೇವಿಯಸ್, ಎನ್ನಿಯಸ್ ಮುಂತಾದವರ ಪಾತ್ರ ಅವಿಸ್ತರಣೀಯ. ನಂತರ ಭಾಷಾಂತರ ಕಲೆಗೆ ಸ್ವಷ್ಟ ರೂಪ-ರೇಷೆ ಕೊಟ್ಟ ಕೇರ್ತಿ ಸಿಸಿರೋಗೆ ಸಲ್ಲಿತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಗೂ ತಜುರ್ಮನೆಗೊಂಡವು.

ಶ್ರೀಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಭಾರ, ಪ್ರಸಾರಗಳಿಗಾಗಿ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯೆಬಲ್ಲಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದ್ದರಿಂದ ರೋಮನ್‌ನ್ನು ಬ್ಯೆಬಲ್ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನುವಾದಿಸಿದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸೇಂಟ್ ಜೆರೋಮ್‌ನು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುವಾದವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡೆದಿದೆ.

ಜೇರೋಮನಿಗಿಂತ ಮೂರ್ಚದಲ್ಲಿ ಜಾರ್ಜ್ಯಾಯನ್, ಇಥಿಯೋಪಿಯನ್, ಕಾಪ್ಲಿಕ್, ಗಾಥಿಕ್ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿನಿಯನ್ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೈಬಲ್ಲಿನ ಅನುವಾದ ಆಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಶತಮಾನಗಳ ನಂತರದವರಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರ ತಂಡವೇ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಅವರ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಯುರೋಪಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಜ್ಞಾನ, ರಾಜ್ಯಕೀಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಜೋತಿಷ್ಠಾಸ್ತ್ರ, ಸಂಗೀತಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳು ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡವು. ಅರಬ್ಬರು ಏಷ್ಟು ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಸಾಹಸ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಬೌದ್ಧಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದತ್ತ ಹೊರಳಿತು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 8 ಮತ್ತು 9ನೇ ಶತಮಾನಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾದವು. ಜ್ಞಾನದಾಹಂದಿಂದಲೋ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದಲೋ ದೇಶ-ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಚರಿಸಿ ಗ್ರಂಥರಾಶಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದು, ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯಾಂಸರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ವಿಲೀಪ-ಅಲ್-ಮಾರ್ಮಂ ಎಂಬುವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಗ್ವಾದಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. 830 ರಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಂತರ ಒ್ಯೂರೋ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟಿತ್ತು. ಉಚ್ಚ ಅಧ್ಯಯನ, ಶೋಧಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅದು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಯುರೋಪಿನ ಮೇಲೆ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಭಾವ ಬೀಳಲು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಈ ಅರಬ್ಬಿ ಭಾಷೆಯ ಅನುವಾದಗಳ ಮೂಲಕೇ ಅಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಗ್ರೋ ಸಿರಯನ್, ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಗಳ ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಗಣಿತ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೂ ಲಭಿಸಿತು.

12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೇನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಟೊಲೆಡೋದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಸಂಸ್ಕೃತಪನೆಯಾಗಿ ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಕ್ಷಿಸಲು ರಾಬಟ್ ಡಿ ರಿಟನೆಸ್ (Robert De Retines) ಎಂಬುವನು ‘ಕುರಾನ್’ ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅರೆಬಿಕ್ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ. ಹಾಗೆಯೇ ಪದ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಯೊಕ್ಕಿಡ್ (Euclid) ನ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ‘Principles’ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಗೆ Adelard of Bath ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದನು.

13ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚನ ಪಾರ್ಥಿಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕೃತಿಗಳ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೂ ಮನುಷೆಕೊಟ್ಟರು. ಲ್ಯಾಟಿನ್ ನಿಂದ ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರ ನಡೆಯಿತು. ಬೈಬಲ್ಲಿನ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥವನ್ನು 14ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದನು. ಈತನ ನಂತರ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರ್ ಕಿಂಗ್ ಬೈಬಲ್ ನ್ನು ಜರ್ಮನಿಗೆ ಮಹತ್ವಮಾರ್ಣವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದನು. ಇದರಿಂದ ಜರ್ಮನ್ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹತ್ವ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾವ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇವನ ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

16ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೂಟಾಕ್ಸನು 'Lives of famous Greeks and Romans' ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಜಾಕ್ಸ್ ಅಮ್ರೋ (Jacques Amyot) ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದನು. ಈತನ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನೇ ಆದರಿಸಿ ಸರ್ ಧಾಮಸ್‌ನಾಥ್ ಎಂಬುವನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಗೆ ಇದನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಸ್ಕೈಪಿಯರ್‌ನಿಗೆ ಪತಿಹಾಸಿಕ ಗಂಭೀರ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಯಿತು. ನಂತರ ಎಲಿಜಬಿಲ್ ರಾಸೀಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯ ಹಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು.

17ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ 'ಭಾಷಾಂತರ ಒಂದು ಕಲೆ, ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರಮದಿಂದ ಎಚ್ಚರಹಿಸಿ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಒಂದು ಹೊಸ್ತೆಗಾರಿಕೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಜಾನ್ ಡ್ರೈಡನ್ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಮನ್ವಣೆಯಿತ್ತುನು. ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದನು.

18ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಭಾಷಾಂತರ ಕೃತಿಗಳು ಹೊರ ಬಂದವು. ಅಲೆಕ್ಷಾಂಡರ್ ಹೋರ್, ಎಲಿಯಂ ಕೊಪರ, ಲ್ಯಾನ್ ಜಾನ್ಸನ್ ಮುಂತಾದವರು ಇಲೀಯ್ಡ್, ಓಡಿಸ್ಸಿಯಂಥ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಈ ಕೃತಿಗಳು ತಾಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದವು. ಈ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್‌ಪ್ರ್ರಾ ಹೌಸ್‌ಸ್ಟೀರ್ "Essay on principles of Translation" ಎಂಬ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬ್ರಂಧ ಹೊರಬಂತು.

19ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಧಾಮಸ್ ಕಾಲ್ರೀಲ್ (Thomas Carlyle), ಗಯಿಟ್ (Goethe) ಶೆಲ್ಲಿ, ಬ್ರೇರ್ನ್, ಫಿಚ್‌ಜರಾಲ್‌ ಮ್ಯಾಥ್ಟ್ ಅರಾಂಲ್‌ ಮುಂತಾದ ವರು ಹಲವಾರು ಉತ್ತರಷ್ಟ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ 'ಕವಿಯೇ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಬೇಕು. ಭಾಷಾಂತರವಾದ ಕೃತಿಮೂಲ ಅನುಭವವನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕು' ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಮಯಾದೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಅವಧಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾಷಾಂತರ ಕೃತಿಯಿಂದರೇ ಉಮರಬಿಯ್ಯಮನ ಕೃತಿ Rubaiyat.

20ನೇ ಶತಮಾನ 'ಭಾಷಾಂತರ ಯುಗ'ವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಹಣಕಾಶಿ, ಕೆಲವರು ಕೇರಿಕಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ಕೃಗೊಂಡು, ಭಾಷಾಂತರ ಕೃತಿಗಳ ಮಹಾಮೂರವನ್ನೇ ಸ್ವತ್ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ. ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ಕವನಸಂಕಲನ, ವ್ಯೇದಗ್ರಂಥ ಮುಂತಾದ ವಿಭಿನ್ನ ಬಗೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುತೇಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡಿವೆ, ಭಾಷಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯ ರಾಜ್ಯಾಳಯ-ದರ್ಶಕ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾಳಯ-ದರ್ಶಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ಥಾನವಿರುವಂತೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊಫಲರು, ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಮ್ಮ

ದೇಶವನ್ನು ಆಳಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಆಡಳಿತ ಭಾವೇಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಹಲವಾರು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತವಂತೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಜ್ಞೆ ಮೊಮ್ಮೆನನನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಲುಹಿ ಮೋಷಿಸುವಂತೆ ಹಲವಾರು ಪದಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ನೀಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ವೀಕೃತ ಪದಗಳಿಂದ ಭಾಷಾಂತರ ಆರಂಭವಾಯಿತನ್ನಾಬಹುದು. ಭಾಷಾಂತರ ಎನ್ನುವುದು ‘ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳನ್ನು ಅನ್ವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿದಾಗ ಆಕೆ ತನ್ನ ಮನೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗಂಡನ ಮನೆಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿನ ರೀತಿ-ನೀತಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆದು, ಮಟ್ಟಿದ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟರೂ ಸೇರಿದ ಮನೆಯ ಬೆಳಕನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಂತೆ’, ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯ ತನ್ನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು ಅನುವಾದಿಂದಲೇ. ನಮ್ಮ ಮೂರಜರು ಅನುವಾದದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದರು. ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾಲದ ಕೆವಿಗಳೂ ಸಹ ವ್ಯಾಸ, ವಾಲೀಕಿಯರನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಜನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಕೆಲೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಕೃತಿ 9ನೇ ಶತಮಾನದ ನೃಪತುಂಗ (ಶ್ರೀವಿಜಯ) ರಚಿಸಿದ ‘ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ’ ದಂಡಿಯ ‘ಕಾವ್ಯಾದರ್ಶ’ದ ಅನುವಾದಿತ ಕೃತಿ. ಅನೇಕ ಲಕ್ಷೀ ಪದ್ಯಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭವಾಯಿತನ್ನಾಬಹುದು. ನಂತರ 10ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ ರಚಿಸಿದ ‘ಪದ್ಮಾರಥನೇ’ ಎಂಬ ಗದ್ಯ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹವು ಹರಿಷೇನನ ಕಥಾಕೋಶ, ಪಾಕೃತದ ‘ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಅನುವಾದವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತದ ಗಾದೆಗಳು ಮೂಲ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ನಂತರ ಪಂಪನು ಜಿನಸೇನಾಚಾರ್ಯನ ಪೂರ್ವ ಮರಾಠಾಂದಿಂದ ಆದಿಪುರಾಣವನ್ನು, ವ್ಯಾಸಭಾರತದಿಂದ ಪಂಪಭಾರತವನ್ನು ರೂಪಾಂತರಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಪಂಪನು ಯಥಾವತ್ತಾದ ಅನುವಾದವಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ದುರ್ಗಸಿಂಹ (ಕ್ರಿ.ಶ. 1030) ನು ವಸುಭಾಗ ಭಟ್ಟನು ಪಂಚತಂತ್ರವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದನು.

ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಶ್ರೀಯೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆದು ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳು ಅನುವಾದಗೊಂಡವು.

ಮೂಲ	ಅನುವಾದ
ಬಾಂಭಟ್ಟನ-ಕಾದಂಬರಿ	ನಾಗವರ್ಮನ-ಕನಾರಚಿಕ ಕಾದಂಬರಿ
ವಾದಿರಾಜನ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಯಶೋಧರ ಚರಿತ್ರೆ	ಜನ್ಮನ-ಯಶೋಧರ ಚರಿತ್ರೆ
ಭಟ್ಟನಾರಾಯಣ-ವೇಣಿಸಂಹಾರ	ರನ್ನನ-ಗಢಾಯುಧ
ಪಾಲುರಿಕೆ ಸೋಮನಾಥನ ಬಸವಪುರಾಣ	ಭೀಮಕ್ರಿಯ-ಬಸವ ಪುರಾಣ

ಕಾಳಿದಾಸನ-ಹುಮಾರ ಸಂಭವ	ಹರಿಹರನ-ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ
ತಮೆಳನ ಪೆರಿಯ ಮರಾಠ	ವ್ಯಾಸನ ಮಹಾಭಾರತ
ಹುಮಾರವ್ಯಾಸನ-ಕನ್ನಡ ಭಾರತ	ಜ್ಯೇಷ್ಠಿನಿಯ-ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾರತ
ಜ್ಯೇಷ್ಠಿನಿಯ-ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾರತ	ಲಟ್ಟಿಕೆನ-ಜ್ಯೇಷ್ಠಿನಿ ಭಾರತ
ಸಂಸ್ಕೃತ-ಚಂಡಕೌಶಿಕ	ರಾಘವಾಂಕನ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ
ಸಂಸ್ಕೃತದ ನಳೋಪವ್ಯಾಸ	ಕನಕದಾಸರ-ನಳಜರಿತ್ರೆ
ಹರಣ-ರತ್ನಾವಳಿ	ಸಿಂಗರಾಯನ-ಮುತ್ತಾಪಿಂದಾ ಗೋವಿಂದ
ವಿಶಾಖಿದತ್ತನ-ಮುದ್ರಮಂಜೂಷ	ಕೆಂಪನಾರಾಯಣನ-ಮುದ್ರಾಮಂಜೂಷ
ಕಾಳಿದಾಸನ-ಅಭಿನವ ಕಾಳಿದಾಸ	ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯ-ಶೂರಸೇನಾ ಚರಿತೆ

ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಗೊಂಡಿವೆ. ನಂತರ ನರೋದಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳು ಅನುವಾದವು, ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳು ಅನುವಾದಗೊಂಡವು.

ಭಾವಿಗೀತೆ, ಪ್ರಾಧ, ಸುನಿತ ಮುಂತಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಅನುವಾದದ ಫಲವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಹಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ, ಹಟ್ಟಯುಂಗಡಿ ನಾರಾಯಣ, ನರಸಿಂಹ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ, ವೆಂಕಟಾಚಾರಣರ್ವ, ಕೆರೂರಿನ ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರು ಮುಂತಾದವರು ಅನುವಾದಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು. ನಂತರ ಹುವೆಂಪು, ಎ.ಎನ್.ಮೂತಿರಾವ್, ಶಿವರಾಂ ಕಾರಂತ, ಪರಮೇಶ್ವರಭಟ್, ದೇ.ಜ.ಗೌ ಮುಂತಾದವರು ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಬಿಂಗೊಳಿಸಿದರು. ಇಂದಂತೂ ಭಾಷಾಂತರ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ಪತ್ರಿಕೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ದಿನೇ ದಿನೇ ಪ್ರಗತಿ ಪಥದತ್ತ ಏರುತ್ತಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಭಾಷಾಂತರ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡು ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬೆಳೆದಿದೆ, ಬೆಳೆಯಿತಿದೆ. ‘ಭಾಷೆ ದೇಹವಾದರೆ, ಭಾವ ಆತ್ಮವಿದ್ಯಂತೆ’ ದೇಹಾಂತರವೇ-ಭಾಷಾಂತರ ಆದರೆ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಒದಗಿದರೆ ಅದು ಭಾಷಾಂತರವನಿಸಲಾರದು. ಮೂಲ ಸಾಹಿತ್ಯಂತಯೇ ಭಾಷಾಂತರಕಾರನು ಸೃಜನತೀಲನಾಗಿರಬೇಕು ಆಗಲೇ ಮನಃಸೃಷ್ಟಿ ಸಾಧ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದು ಸೃಷ್ಟಿಯಾದರೆ, ಅನುವಾದಕನಂತೂ ಅನುಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸ. ಈ ತರನಾಗಿ ಎರಡೂ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಕ್ರಿಯೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ■■■